

13 juni 2024

Hierbij ontvangt u de reactie van de Vereniging Agrodis op de consultatieversie 'wijziging besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden'. De aanleiding voor de wijziging is het voornemen om alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen verplicht te stellen.

Agrodis

De Vereniging Agrodis behartigt de belangen van de toeleveranciers van de Nederlandse land- en tuinbouwsector, die een totaalpakket leveren voor een gezonde teelt. Bij de Vereniging zijn 30 bedrijven aangesloten met gezamenlijk ongeveer 150 vestigingen en 500 adviseurs in dienst. Ter ondersteuning van de teler bij het realiseren van een gezonde teelt neemt de teeltbegeleider met de teler de ICM-stappen door. Voor elke ICM-stap en onafhankelijk van de actie die nodig is kan het toeleverende bedrijf de benodigde ondersteuning bieden in de vorm van kennis, advies (bodem, teelt, bewaring) en producten.

Reactie

Agrodis is ondertekenaar van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Duurzame Gewasbescherming 2030 en sterk betrokken bij de implementatie van geïntegreerde gewasbescherming (ICM). Agrodis onderschrijft de noodzaak om geïntegreerde gewasbescherming te versterken. Agrodis maakt bezwaar tegen de voorgenen aanpassing van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden, omdat dit niet bijdraagt aan het realiseren van de strategische doelen van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie duurzame gewasbescherming en de versterking van de ICM-systematiek. Agrodis heeft de volgende punten van kritiek op het voorstel zoals het nu voorligt:

1) Ondermijning ICM-systeem

Het verplicht stellen van alternatieven, zonder de mogelijkheid om als laatste redmiddel terug te vallen op (chemische) gewasbeschermingsmiddelen binnen een ICM-teeltwijze, ondermijnt het ICM-systeem.

Indien alternatieven beschikbaar zijn, worden deze reeds geprefereerd binnen de ICM-systematiek. De ICM-systematiek geeft niet alleen perspectief op alternatieve middelen, maar voornamelijk op alternatieve methoden, zoals het kiezen voor weerbare rassen of het toepassen van teeltrotatie. Een sterk ICM-teeltsysteem rust echter op de beschikbaarheid van geschikte alternatieven.

2) Beperking noodzakelijke flexibiliteit

Het verplicht stellen van alternatieven ontnemt de teler de noodzakelijke flexibiliteit om tijdens het teeltseizoen te reageren op de behoeften van het gewas binnen het ICM-systeem.

3) Contraproductief effect op bescherming milieu

Als gevolg van punten 1 en 2 heeft het verplicht stellen van alternatieven een negatief effect op de effectiviteit van ICM-praktijken. Dit heeft een contraproductieve werking op zowel de verdere implementatie van geïntegreerde gewasbescherming als de bescherming van het milieu.

4) Beperkingen voor telers

Het wijzigingsvoorstel beperkt de teler in zijn mogelijkheden, terwijl telers juist ondersteuning nodig hebben om een integrale ICM-aanpak inclusief geïntegreerde gewasbescherming toe te passen. Het behoud van een handelsperspectief is essentieel voor de implementatie én toepassing van de ICM-systematiek.

5) Risico's voor telers

Het wijzigingsvoorstel beperkt de teler in zijn mogelijkheden, waardoor de risico's voor telers toenemen om hun gewassen tot een gezonde oogst te laten komen. De 'toolbox' aan mogelijkheden voor de teler wordt ontoereikend door het steeds kleinere middelenpakket en door het niet kunnen terugvallen op geschikte alternatieven.

6) Ondermijning positie Ctgb

Het wijzigingsvoorstel ondermijnt de positie van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Het wijzigingsbesluit introduceert een systeem waarin Tweede Kamerleden moties kunnen aannemen om het gebruik van een middel te verbieden door een bepaald alternatief te verplichten. Het wijzigingsvoorstel laat hiermee de complexe en zorgbehoevende beoordeling van de inzet van middelen over aan de grilligheden van de politieke stemming. Dit ondermijnt het zorgvuldige toelatingsproces én de positie van het Ctgb.

7) Onvoldoende criteria voor alternatieven

Het wijzigingsvoorstel definieert onvoldoende de criteria waaraan een bedrijfsmiddel moet voldoen om als geschikt alternatief te worden aangemerkt. Dit betekent dat bedrijfsmiddelen beoordeeld moeten worden op basis van effectiviteit, kosteneffectiviteit, milieu impact en praktische toepasbaarheid. Niet chemische middelen kunnen ook minder effectief zijn en ook risico's geven voor mens, dier en milieu.

8) Aanbevelingen IPM Works

Het grote Europese onderzoeksproject IPM Works omvat de aanbeveling: "Creëren van lijsten met verplichte IPM maatregelen is niet verstandig omdat IPM context specifiek is. Sommige maatregelen zijn niet overal toepasbaar. Het ontwikkelen van een IPM index zou beter zijn, waarbij ondernemers zelf maatregelen kunnen kiezen om te voldoen aan de index." (*IPMWORKS consortium. 2023. Policy recommendation for the Sustainable Use of Pesticides Regulation (SUR). DOI: 10.57745/XWADQJ*)

Aanbevelingen

1) Versterk de ICM-teeltwijze

Versterk de ICM-teeltwijze door nadruk te leggen op de vele methoden die de teeltwijze brengt terwijl een (chemisch) middel als laatste redmiddel beschikbaar blijft;

2) Definieer een goed kader voor alternatieven

Versterk de ICM-teeltwijze door prioriteit te geven aan alternatieven binnen een goed gedefinieerd kader dat wordt ondersteund en gedefinieerd door experts;

3) Ontwikkel de Milieu Indicator Gewasbeschermingsmiddelen (MIG)

Geef prioriteit aan de ontwikkeling van een Milieu Indicator Gewasbeschermingsmiddelen (MIG), om tot een goed beeld te komen van de milieu-impact van de inzet van alle middelen;

4) Versterk het toelatingssysteem

Versterk het toelatingssysteem zodat geschikte en effectieve middelen met een betere milieubeoordeling sneller beschikbaar komen voor telers;

5) Ondersteun telers d.m.v. transitiecoaches

Ondersteun telers door het inzetten van transitiecoaches. Dit zijn teeltadviseurs met grondige kennis over de teelt, de middelen en de beste milieubenadering.

Conclusie

Agrodis maakt bezwaar tegen de voorgenomen aanpassing van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden, omdat dit niet bijdraagt aan het realiseren van de strategische doelen van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie duurzame gewasbescherming en de versterking van de ICM-systematiek.